

SINDIKAT POLICISTOV SLOVENIJE
Kidričeva 24/b
3000 Celje

Celje, 9. 9. 2009

POLICIJA
GENERALNA POLICIJSKA UPRAVA
g. Janko GORŠEK, generalni direktor policije
Stefanova 2, 1501 Ljubljana

**ZADEVA: PREDLOGI SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAKONA O POLICIJI –
DODATNI PREDLOGI**

V skladu z dogovorom vam pošiljamo nekaj dodatnih predlogov za spremembe in dopolnitve Zakona o policiji (Ur. l. 49/89 z vsemi spremembami in dopolnitvami):

1. Začasna napotitev

Predlagamo, da se spremeni besedilo obstoječega 77. člena, ki naj se glasi:

»Zaradi nujnih delovnih potreb policije lahko generalni direktor policije začasno napoti policista na delo na določeno območje ali področje dela, vendar brez soglasja najdalj za šest mesecev. Za čas napotitve policistu pripada 30 % dodatek k plači.

Zaradi nujnih delovnih potreb policije lahko direktor policijske uprave začasno napoti policista iz ene v drugo organizacijsko enoto na območju policijske uprave, vendar brez soglasja policista najdalj za šest mesecev. Za čas napotitve policistu pripada 15 % dodatek k plači.

Pri napotitvi se upošteva sposobnosti, znanje in izkušnje napotenega policista, ter njegove socialne razmere, ki se zaradi napotitve ne smejo bistveno poslabšati. Policista se lahko začasno napoti le na opravljanje nalog najmanj enake zahtevnosti, ki jih stalno opravlja.

Začasna napotitev zaradi nujnih delovnih potreb je brez soglasja policista dopustna le, če kraj opravljanja dela v primeru premestitve od dotedanjega kraja opravljanja dela ni oddaljen več kot 70 km oziroma več kot eno uro vožnje z javnim prevozom.

V primeru začasne napotitve s soglasjem policista takšna napotitev lahko traja največ dve leti.

Policist je brez njegovega soglasja lahko začasno napoten le enkrat v dveh letih.

Pravice in obveznosti se določi s sklepom o začasni napotitvi, ki mora biti policistu vročen najmanj sedem dni pred nastopom dela.«

Obrazložitev:

Pri preizkušanju pravne podlage za začasno napotitev in preverjanja obstoječih postopkov se ugotavlja neskladje obstoječega 77. člena Zakona o policiji s 150. in 151. členom Zakona o javnih uslužbencih. Navedene določbe Zakona o policiji so začele veljati z 18. 7. 1998, pred sprejemom Zakona o delovnih razmerjih, ki je začel veljati s 1. 1. 2003 in Zakonom o javnih uslužbencih, ki se je začel uporabljati s 13. 7. 2003. Slednja zakona sta na področje delovne pravne zakonodaje uvedla pogodbeni odnos med delodajalcem in delojemalcem, medtem ko se Zakon o policiji na tem področju ni ustrezno posodobil. Delovno razmerje je zato sklenjeno s pogodbo o zaposlitvi, v kateri obe strani nastopata kot enakovredna partnerja. Zato so se z Zakonom o javnih uslužbencih natančneje določile pravice in obveznosti delodajalca ter javnega uslužbenca v pogodbenem razmerju. Postopek premestitve zaradi delovnih potreb tako določa 150. člen Zakona o javnih uslužbencih, če javni uslužbenec s premestitvijo ne soglaša in 151. člen Zakona o javnih uslužbencih, ko javni uslužbenec s premestitvijo soglaša. Prav tako so v 149. členu istega zakona določeni pogoji, kdaj se javnega uslužbenca lahko premesti, zaradi delovnih potreb. Zato obstoječa uporaba 77. člena Zakona o policiji pri premeščanju javnih uslužbencev grobo posega v pravice iz delovnega razmerja in kaže na očitno zastarelost navedene določbe.

Zato je potrebno na novo določiti pogoje za začasne napotitve in z drugimi prijemi zagotoviti reševanje trajnejših kadrovskih primanjkljajev (npr. naš predlog uvedbe policista varnostnika). Uvedba dodatka k plači izboljšuje položaj policista, ki je napoten, poseganje v pridobljene pravice nadomešča z denarnim nadomestilom in ga s tem tudi motivira, da bo naloge opravljal vsaj v skladu s pričakovanji. Ob sedanjih začasnih napotitvah je prisotna velika bolniška odsotnost policistov in nezainteresiranost za kvalitetno opravljanje nalog. V tem primeru pa je mogoče utemeljeno pričakovati, da se bodo policisti tudi sami javljali, da bi bili napoteni. Navedeni predlog rešuje tudi kadrovanje na začasnih delovnih mestih Nacionalnega preiskovalnega urada, z začasnim napotitvami in ustreznim nadomestilom.

2. Dodatek za opravljanje zahtevnih izrednih nalog in povečani obremenitvi

Predlagamo člen:

»Generalni direktor policije s splošnim sklepom določi policistom od 30 % do 65 % dodatek k plači za čas opravljanja zahtevnih izrednih nalog, ko gre za izredne delovne obremenitve policistov pri izvajanju zahtevnih varnostnih nalog na državni ravni.

Direktor policijske uprave s splošnim sklepom določi policistom od 10% do 30 % dodatek k plači za čas opravljanja zahtevnih izrednih nalog, ko gre za izredne delovne obremenitve policistov pri izvajanju zahtevnih varnostnih nalog na regionalni ali lokalni ravni.

Višina dodatka se določi glede na zahtevnostno stopnjo opravljanja nalog določeno z načrtom. Ob nepričakovanih izrednih dogodkih se o dodatku lahko odloča tudi za nazaj.

Generalni direktor policije na podlagi predloga direktorja policijske uprave v primeru večjih in trajnejših obremenitev enot, ki so posledica poslabšanja varnostne problematike ali slabe kadrovske zasedenosti sistemiziranih delovnih mest, lahko policistom obremenjene enote s

sklepom določi dodatek za obremenitev k osnovi plači do 15 %. Višina dodatka in pogoji za izplačevanje dodatka za obremenjenost enote se preverjajo dvakrat letno.

Dodatki za opravljanje izrednih nalog in povečano obremenitev se določijo na podlagi navodila, ki ga sprejeme generalni direktor policije.«

Obrazložitev:

V primerih akcijskega dela, opravljanja izrednih varnostnih nalog, varovanja prireditev, ki se izvajajo tudi z predhodnim načrtom varovanj, prihaja do neprimernih razlik pri nagrajevanju dela za opravljene naloge. Ko gre za opravljanje zahtevnih varnostnih nalog se pogosto dogaja, da so na isti lokaciji opravljanja nalog policist domače policijske enote, policisti iz kadrovske pomoči in policist pripadnik PPE. Domačemu policistu za isto delo ne pripada nobenega dodatka, čeprav običajno prav domači policisti prevzemajo najbolj odgovorne in zahtevne naloge, policistu iz kadrovske pomoči v nekaterih primerih le brezplačna prehrana in terenski dodatek, medtem ko policistu, ki je pripadnik PPE, pripada dodatek v višini 65 % osnovne plače javnega uslužbenca. Zato je ob takem delu, ko gre za načrtovano varovanje večjih športnih prireditev državnega pomena (npr. Planica, hokejske tekme, nogometne tekme, idr.), varovanja varovanih oseb (npr. VRH ZDA-EU, Forum, idr.) in drugih prireditev, ki zahtevajo zahtevnejše varnostne ukrepe, policiste tudi bolje nagraditi. Le ob ustreznem pravičnem nagrajevanju policistov za opravljeno delo je mogoče pričakovati tudi večjo motiviranost in s tem tudi učinkovitost policista. Višina dodatka se določi glede na stopnjo ogroženosti varnostnega dogodka (npr. A, B, C). Podobno rešitev ima tudi Slovenska vojska v 59. členu Zakona o službi v slovenski vojski (ZSSlov). V primerih, ko gre za prireditve, s katerimi organizator iztrži finančna sredstva (npr. prodaja vstopnic, prodaja pravic televizijskega prenosa, ipd.), mora Policija poiskati vzvode, da se stroški Policije vsaj delno pokrijejo tudi iz tega naslova. Policija se v zadnjem obdobju srečuje tudi z velikim kadrovskim primanjkljajem, zato so nekatere enote in policisti dodatno obremenjeni. Ker so zaradi občasnih poslabšanj varnostnih razmer, predvsem pa zaradi kadrovskega primanjkljaja dolžni opraviti povečan obseg dela, lahko opravičeno pričakujejo ustrezno nadomestilo. Že v primeru, da bi bila nezasedena delovna mesta zapolnjena z ustreznimi kadri, bi delodajalec moral tem uslužbencem nameniti plače.

3. Položajni dodatek ali dodatek za vodenje

Predlagamo člen:

»Policistom, ki vodijo ali neposredno sodelujejo pri vodenju enote, se z aktom o sistemizaciji delovnih mest ne glede na organizacijsko raven določi dodatek za vodenje k osnovni plači:

- vodjem policijskih enot, uradov, uprav in sektorjev 20 % dodatek,
- pomočnikom in namestnikom vodij enot, uradov, uprav in sektorjev, ki zasedajo delovna mesta z zahtevano visokošolsko izobrazbo, 16 % dodatek,
- pomočnikom vodij enot, ki zasedajo delovna mesta z zahtevano višješolsko izobrazbo, 12 % dodatek,
- vodjem oddelkov, vodjem izmene in stalnim dežurnim 5 % dodatek,
- inšpektorjem policijskih uprav za strokovno vodenje 5 % dodatek.

Položajni dodatki ali dodatki za vodenje po drugih predpisih se med seboj izključujejo.«

Na podlagi trenutnega stanja v Policiji so v skladu z aktom o sistemizaciji delovnih mest upravičeni položajnega dodatka vodje organizacijskih enot in oddelkov. Čeprav imajo zelo

pomembno vlogo pri vodenju tudi namestniki, pomočniki, vodje izmen in stalni dežurni in opravljajo naloge neposrednega vodenja, navedenega dodatka nimajo. Prav na najnižjih organizacijskih ravneh odličnost in strokovnost temelji na kvalitetnem vodenju pomočnikov komandirjev, stalnih dežurnih in vodij izmen. V praksi so zaradi neposrečenega prenosa plačnega sistema nastale razlike predvsem pri vrednotenju dela pomočnikov komandirja in inšpektorjev policijskih uprav, ki imajo pogosto nižjo plačo oz. plačni razred kot podrejeni policisti. Zato bi položajni dodatki deloma popravili vrednost dela vodenja in nekoliko povrnili mesto kariernemu sistemu v Policiji. Podobno rešitev ima tudi Slovenska vojska v 5. členu Uredbe o uvrstitvi formacijskih dolžnosti in nazivov v slovenski vojski v plačne razrede.

4. Razporejanje na delo

Predlagamo člen:

»Policisti policijskih enot so na delo razporejeni z razporedom dela, ki je določen vnaprej za najmanj 7 dni. Delovni teden se začne s ponedeljkom in konča z nedeljo.

Policisti imajo pravico do:

- dnevne delovne obveze do 12 ur efektivnega dela oziroma največ 13 ur skupaj s pripravo na delo in iz dela,
- dnevnega počitka najmanj 11 ur,
- delovnega tedna do največ 52 ur,
- prostega najmanj enega vikenda v mesecu, ki se začne na petek po 15. uri in konča v ponedeljek do 5. ure,
- prostega dne, če se zadnji dan pred odobrenim letnim dopustom konča z nočnim delom,
- prostega vikenda pred in po koriščenju letnega dopusta v trajanju najmanj 5 delovnih dni.

Vodje enot morajo pri razporejanju na delo v skladu s delovni procesi in nemoteno organizacijo dela upoštevati tudi socialne razmere policistov.

Generalni direktor policije pred začetkom leta izda delovni koledar, s katerim se določijo minimalni standardi razporejanja na delo.«

Obrazložitev:

S prenovo delovne zakonodaje v letu 2003 so izpadle že nekatere pridobljene pravice glede počitka pri delu, zato je ta odvisen predvsem od vodje enote, koliko bo imel posluha za svoje podrejene. Ker je razpored dela za zaposlene v Policiji zelo pomemben, saj ne posega samo v organizacijo dela Policije, ampak tudi v prosti čas policistov in potreb njihovih družin, je pomembno določiti minimalne standarde razporejanja na delo, jih vključiti v zakon ter podrobneje opredeliti z delovnim koledarjem. Pred uvedbo nove delovne zakonodaje (pred letom 2003) je bila ta praksa že uveljavljena in utečena. Na podlagi izkušenj se je izkazala kot zelo dobra. S skrbnim razporejanjem na delo je mogoče zagotavljati tudi boljšo delovno klimo, ki prinašajo večje zadovoljstvo in boljše delovne učinke.

5. Reprezentativnost sindikata

Predlagamo spremembo 5. odstavka, 94.a člena Zakona o Policiji, ki se naj glasi:

»Reprezentativni sindikat po tem zakonu je sindikat v policiji, v katerega je včlanjenih najmanj 15% zaposlenih v policiji ali 15 % policistov.«

Obrazložitev:

V strukturi delovnih mest v Policiji predstavljajo veliko večino delovna mesta policistov. Že Zakon o reprezentativnosti sindikatov (ZRSin) določa reprezentativnost v poklicu, ki zahteva minimalno 15 % udeležnost. Ker je v državi samo en organ, ki zaposluje policiste – Policija, bi strogo sledenje sedanjemu določilo 5. odstavka, 94.a člena Zakona o Policiji poklic policista postavljaj v slabši položaj v primerjavi z drugimi poklici v državi. Po obstoječem določilo je potrebno za reprezentativnost sindikata zbrati članstvo 15 % vseh zaposlenih v Policiji, če zakon ne določa drugače. Ker pa Zakon o reprezentativnosti sindikatov (ZRSin) določa drugače, je ta določba pomanjkljiva. V primeru tolmačenja, da 15 % zastopanost sindikata v poklicu policist ne zadošča za pridobitev reprezentativnosti, bi bil to edini poklic v državi, za katerega bi bila potrebna 19,5 % zastopanost. Ker v takem primeru nastaja dvom v usklajenost pravnih aktov in enakosti varstva pravic, predlagamo, da se besedilo popravi.

6. Celostna skrb

Slovenska vojska ima z Zakonom o službi v Slovenski vojski (ZSSlov), zaradi posebnih obremenitev, odgovornosti in zahtev pri opravljanju vojaške službe določeno pravico do celostne skrbi, ki obsega: zdravstveno oskrbo, psihološko oskrbo, socialno-varstveno oskrbo, pravno pomoč, pravno svetovanje, religiozno duhovno oskrbo, športne dejavnosti in organizirano preživljanje prostega časa (od 76. do 84. člena), ter skrb za nekdanje pripadnike (92. člen). Menimo, da bi bilo primerno smiselno prevesti te določbe za potrebe Policije. V delu psihološke oskrbe smo vam že posredovali naš predlog psihosocialne pomoči.

S pozdravi,

Franci FRANTAR l.r.
SEKRETAR SPS